NTL NAV

21. juni 2023

Vedrørende delegering av lokale lønnsforhandlinger HTA 2.5.1 i Arbeids- og velferdsetaten

I brev fra Kommunal- og distriksdepartementet (KDD) av 13. juni kan vi lese at «Lokale forhandlinger skal i utgangspunktet føres på de forhandlingsstedene som har fått forhandlingsfullmakt, slik det fremgår av vedlegg 2 til hovedtariffavtalene». I referatet fra forberedende møte i Arbeid- og velferdsetaten for 2023 fremkommer det at NTL er den eneste parten som ikke vil delegere de lokale forhandlingene fra forhandlingsstedet med forhandlingsfullmakten. NTL er den største fagforeningen i NAV og organiserer rundt halvparten av de ansatte i Arbeids- og velferdsetaten på LO/ YS-avtalen.

Likelønn

Det påhviler partene et stort ansvar for å ivareta føringer gitt i brev fra KDD til lokale lønnsforhandlinger i 2023, der det understrekes at prinsippet om likelønn mellom kjønnene står ved lag. «Der dokumenterte lønnsforskjeller ikke kan forklares med annet enn kjønn, skal ulikhetene rettes opp, jf. Likestillings- og diskrimineringsloven § 34 og HTA 2.5.3. nr. 3.»

I ny hovedtariffavtale i staten (HTA) for 2022-2024 ble det tatt inn en presisering om at resultatene fra likelønnskartleggingen tas med i vurderingen ved gjennomføring av forhandlinger etter 2.5.1. «Før de årlige lokale forhandlingene etter punkt 2.5.1 starter, skal det gjennomføres et forberedende møte mellom partene på forhandlingsstedet angitt i vedlegg 2. I møtet gjennomgås forhandlingsgrunnlaget, den samlede avsetning til forhandlingsstedet, herunder fordeling til eventuelt delegerte forhandlingssteder, hensynet til likestilling/likelønn mv., herunder resultatene fra likelønnskartleggingen.»

Det skal ikke være lønnsforskjell mellom kjønnene uten at det er saklig grunn til dette. Dette er også slått fast i Arbeids- og velferdsetatens personal- og lønnspolitikk. I 2019 tjente kvinner 93,3 % av menns lønn blant medarbeiderne i Arbeids- og velferdsetaten, i 2020 gikk det ned til 93 %. I 2021 var tallet 93,7 %, mens det i 2022 igjen sank til 93,6%. Tallet er det samme i 2023. Når det gjelder ledere tjente kvinner i Arbeids- og velferdsetaten 94,6 % i forhold til menn i 2019. Tallet gikk ned til 93,6% i 2020 og 2021, opp til 94,5 % i 2022 og i 2023 er vi på 94,4 %. Tallene tyder på at det er systematiske lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i NAV, og vi ser ingen indikasjoner på at denne utfordringen har blitt tatt tak i gjennom delegerte forhandlinger de siste årene.

NTL NAV ønsker å bruke avsetningen til lokale forhandlinger i 2023 til å utjevne forskjeller mellom kvinner og menn i NAV. En mer rettferdig likelønnsprofil i Arbeids- og velferdsetaten kan slik vi ser det best oppnås ved å gjennomføre forhandlingene på forhandlingsstedet. Der kan vi blant annet se på i hvilke stillingskategorier

Postadresse
Møllergata 10
0179 OSLO

Organisasjonsnummer
991 481 745

kjønnsforskjellene er størst, og definere grupper for å utlikne forskjellene best mulig. Vi vet for eksempel at menn tjener bedre enn kvinner i stillingskategoriene mellomleder, rådgiver og blant deltidsansatte. Fra driftsenhet til driftsenhet kan dette imidlertid variere, og i delegerte forhandlinger er det ikke sikkert at partene ser helhetsbildet.

Kvinneandelen av totalt antall ansatte i Arbeids- og velferdsetaten ligger stabilt på rundt 70%. Fordelingen av kvinner og menn er noe ulik mellom de ulike enhetene, og kvinneandelen er størst i Arbeids- og tjenestelinjen (som blant annet inneholder NAV-kontorene) med over 75 % i flere fylker. Andelen kvinner er lavest i Arbeids- og velferdsdirektoratet, der kvinneandelen er på 46%.

Ved å delegere forhandlingene og fordele avsetningen etter lønnsmasse (som normalt har vært gjort i Arbeids- og velferdsetaten ved delegerte forhandlinger), vil for eksempel Arbeids- og velferdsdirektoratet få en betydelig større andel av avsetningen enn antall ansatte skulle tilsi. Med jevnt over høyere lønnsnivå enn etaten for øvrig vil det bety at en andelsmessig stor del av potten vil bli fordelt blant en gruppe med 54% menn. Det vil da være vanskeligere å utjevne likelønnsforskjellene i Arbeids- og velferdsetaten som helhet, enn om forhandlingene hadde blitt ført på forhandlingsstedet.

Ressursbruk

NTL NAV har i forbindelse med forberedende møte for lokale forhandlinger i 2023 laget en utregning av ressursbruk i forbindelse med eventuelle delegerte forhandlinger i Arbeids- og velferdsetaten. Vi har gjort beskjedne anslag på de ulike leddene i prosessen, fra utarbeidelse av individuelle lønnskrav, tillitsvalgtes og arbeidsgiveres prioritering ved over 350 NAV-enheter, via forbedende møte og forberedelser til selve forhandlingene ved 22 driftsenheter. Ifølge vårt restriktive anslag vil vi kunne bruke over 38 000 timer eller 19,49 årsverk på delegerte lønnsforhandlinger i 2023 på LO/YS-avtalen. Kostnaden beregner vi til over 12 millioner kroner. Med tanke på kutt i NAVs budsjetter over mange år, og den ressurssituasjonen NAVs ansatte kjenner godt på kroppen hver eneste dag, mener vi ganske enkelt ikke det er forsvarlig med en slik sløsing med verken NAV-ansattes tid eller fellesskapets midler.

Lederlønn

I lokale lønnsforhandlinger for 2022 ble det brudd i tre driftsenheter i Arbeids- og velferdsetaten på bakgrunn av at en for høy andel av potten ble gitt til ledere. I flere av de andre driftsenhetene fikk ledere en større del av potten i forhold til medarbeiderne både i kroner og prosent. Dette er etter vårt syn svært uheldig. Vi mener ansvaret for å motvirke at ledere får en større lønnsutvikling enn medarbeidere over tid, vil kunne ivaretas bedre ved å gjennomføre de lokale forhandlingene på forhandlingsstedet.

NTL NAV

Oppsummering

På bakgrunn av hensynet til likelønn, ressursbruk og lederlønnsutvikling ser ikke NTL NAV at det er verken formålstjenlig eller fornuftig å delegere forhandlingene fra virksomhetsnivået i Arbeids- og velferdsetaten for 2023. NTL NAV ber om at vi holder oss til utgangspunktet om at lokale forhandlinger føres på forhandlingsstedet som har fått forhandlingsfullmakten.

Torgeir Homme
Leder NTL NAV

Postadresse
Møllergata 10
0179 OSLO

Organisasjonsnummer
991 481 745